

Az Esterházy Alapítvány **élet. történet.** című pályázatára

jelige: SZM22

Bevezetés

Amikor először elolvastam a pályázat kiírását nagyon megörültem, mert arra gondoltam, mos meg fog térülni valahogy az a sokévnnyi naplóírás, ha máshogyan nem, legalább annyiban, hogy egyszer hosszabban is kiírom magamból a gondolataim egy részét, minden különösebb nehézség nélkül. Aztán ahogyan jobban megnéztem, mik a feltételek, már persze elbizonytalanodtam és ennek több oka is volt, ahogyan annak is, miért írom most mégis meg az élettörténetemet.

Bizonytalanságom két oka sokban összefügg, de először kifejtem a kicsit praktikusabb problémámat. Ugyan a kiírás szerint épp beleférek a kategóriába, hiszen 22 éves vagyok, de mint minden adminisztrációs szorongástól küzdő embernek, az első gondolatom az volt, hogy bármennyi munkát befektetek ebbe az írásba, az első körben ki fogok esni, hiszen, nem férek be a kategóriámba. Azt hiszem, hogy ez a félelmem abból is adódik, hogy olyan bürokratikus rendszerekbe vagyunk kényszerítve, én és mindenki más, hogy túlságosan hihető, hogy egy kis hiba elronthat minden igyekezetet.

A másik ok, amiért nem akartam nekiállni ennek a feladatnak pedig a feladat jellege maga, történetesen az, hogy magamról kell írnom, arról, milyen ember vagyok és hogyan látom a jövőmet, amin minél többet gondolkodom, annál nehezebb feladatnak tűnik. Egyrészt nem akarom eladni magam, jobbnak feltüntetni, mint amilyen vagyok, másrészt nehéz egy olyan jövőképről írni, aminek még a homályos körvonalai is napról napra változnak a saját tapasztalataim és a világ eszméletlenül gyors forgandósága miatt.

Mindenesetre mégis úgy érzem, hogy aggályaim és a bukástól való félelem ellenére, meg kell próbálnom megírni, hogy kinek hiszem magam, ha másért nem, hát magamért. Azt érzem, más lesz ez az írás, mint hosszabb-rövidebb naplóbejegyzéseim, hiszen ott sosem kell megmagyaráznom, ki vagyok, csak azt, hogy mit gondolok. Ugyanakkor meg fogom próbálni, hogy a szöveget úgy írjam, mintha senki másnak nem kellene elolvasnia majd. Talán egy kicsit szebben fogalmazok majd és persze csúnyát sem írok, de úgy fogok tenni, mintha ezt tényleg csak magamnak írnám, esetleg egy jövőbeli énemnek, hogy mondjuk öt év múlva összehasonlítsam majd magamat és az elképzeléseimet az akkori énemmel. Most pedig a

további magyarázkodást mellőzve neki is kezdek annak, hogy ki vagyok én, ha egyáltalán meg lehet ezt határozni.

Először azzal kezdeném, hogy ha már így esett, hogy a kijelölt korosztály végén foglalok helyet, elmondom ki voltam én tizenhat évesen és főleg, mi maradt meg ebből mára, kiemelve ebből három fontos részemet, a vallásomat, a romantikus érzéseimet és a nekem sokat jelentő bölcsész mivoltomat.

A vallásról

Tizenhat évesen egy katolikus gimnáziumba jártam és azt hiszem elmondhatom magamról, hogy hívő katolikus voltam. Sosem tetszett a vallási fanatizmus és mindig taszított az a bigottság, amivel általában az idősek és a konzervatívnak mondott emberek próbálják a hit nevében elítélni az embereket. Szerettem viszont az egyháztörtéletemet és a hittanórát, amire óvodás korom óta jártam, pedig a szüleim sosem kényszerítettek. Persze a vasárnapi misét néha kihagytam és ha jártam is, inkább motivált a kórusos fiúkról való pletykálás, mint az Úr jelenléte, de mégis mindig éreztem, akkor is, ha nem figyeltem annyira vagy nem tetszett, ahogyan a pap beszélt vagy a mögöttem ülő hamisan énekelt; úrfelmutatáskor mindig nagyot dobbant a szívem és azt hiszem ez volt akkor hitem legnagyobb bizonyossága. Hogy mi maradt ebből mára? Minden és semmi egyszerre.

Azt hiszem a covid okozta az első hitbéli megingásomat, ami nem az Egyházra irányult, hanem Istenre magára. Régóta nem kellett a halállal foglalkoznom, kiskoromban meghalt a nagyapám, aki öreg volt, én meg túl fiatal ahhoz, hogy belegondoljak, mi is történt. De aztán olyan emberek vesztességét kellett megélnem, akik még nem voltak öregek és viszont már pont elég idős voltam ahhoz, hogy elgondolkodjam, mit is jelent ez. Hirtelen tűnékeny és értelmetlen lett számomra az élet, egy pillanat, ami után a végtelen semmi következik. Először gondolkodtam el rajta, ha ennyi a borzalom, akkor hol van ebben az Isten? Csak hagy minket kihalni, mert így tartja kedve? Vagy tényleg csak állatok vagyunk, annyi különbséggel, hogy el vagyunkátkozva, mert tudjuk, hogy az életünk véges és mégsem tehetünk ellene? Vidám korszakom volt ez, úgy érzem. Régen minden este elmondtam a betanult imát, aztán egyszer úgy döntöttem, nincs értelme Istent arra kérnem, hogy vigyázzon a szeretteimre, mert úgysem vigyáz és ezentúl inkább aludtam. Ezenfelül nem segített, hogy nagyjából ekörül kezdett zavarni a gondolat, hogy az engem tanító papok is emberek és ez nem merül ki abban, hogy jókat lehet rajtuk nevetni. Sajnos nem lehet minden ember jó ember, vagy legalábbis az én ízlésemnek jó és ezt nehéz volt elfogadni, annyi év után. Nehéz volt megérteni, hogy a pap, aki most a szeretetről prédikál,

holnap valami nagyon sértő és már-már gyűlöletkeltő dolgot fog mondani a nőkről, a melegekről, bármiről. Már tudom, hogy ők is csak emberek, de nem tudom kiverni a fejből a gondolatot, hogy ha olyan emberek tereltek volna a hit útján, akikben igazán bízhatok, talán még mindig fix programom lenne a vasárnapi mise.

Ebből azt hiszem egyértelműen következik, hogy mi maradt a hitemből és a hitéletemből. Az a kétségem, hogy létezik-e Isten, nagyjából helyreállt. Az, hogy jó-e az Isten? Azt hiszem itt még akadnak gondjaim, de annyi biztos, hogy ha este már nem is szoktam imádkozni, ha kétségbe esem valami miatt még mindig összekulcsolom a kezem.

Sosem hittem el, amikor a tanáraink azt mondták, az egyetemen majd lesznek olyan emberek, akik kinevetnek a hitem miatt, de azért mégis tartottam kicsit attól, hogy ha felkerülök a kisvárosomból a nagy Budapestre, nem nagyon fogok találkozni vallásos emberekkel. Ez a félelmem elszállt azzal, hogy már én sem vagyok igazán vallásos, de őszintén mondhatom, hogy még sosem tapasztaltam, hogy gúnyt űztek volna a (volt) vallásomból, pedig többnyire ateisták és más vallásúak vesznek körül. Az már meglepett és inspirált is, hogy megláttam mennyi különböző módon lehet vallásosnak lenni, hogy nem kell büntudatomnak lennie, amiért nem járok templomba, hogy a hitem nem alacsonyabb rendű, amiért átalakult.

Ha megkérdezi valaki, hogy vallásos vagyok-e, azt a nem túl sokatmondó választ szoktam adni, hogy nagyjából, ami alatt valahogyan a bigott vallásos ember gyanúját szeretném azonnal elűzni. Nem akarnám megtagadni a hitem erőtlen maradványait sem, de sosem akartam és továbbra sem akarom, hogy azokkal azonosítsanak, akik az országomban és máshol a keresztény értékrend nevében, önös érdekek által vezérelve gyűlöletet szítanak és másoknak fájdalmat okoznak.

Ilyen módon tehát, ha *ők* keresztények, akkor én biztos nem, ha *ők* nem azok, akkor pedig azt hiszem én végülis lehetek.

A szerelemről

Kicsit szégyellem leírni, mert annyira tipikus, de a másik dolog, ami meghatározott tizenhat évesen is és most is, az a szerelemhez való hozzáállásom. Nagyjából ekörül kezdtem el ugyanis foglalkozni azzal, hogy akár szerelmes is lehetek, vagy ami még meghatározóbb volt számomra, hogy testi kapcsolatom is lehet valakivel. Nem tudom, mi indította el ezt a gondolatot, talán csak az, hogy az osztálytársaim is elkezdtek egymással járni, történeteket megosztani fiúkról, lányokról, randizásról. Arra viszont kristálytisztán emlékszem, hogy

mekkora nyomást éreztem magamon, annak ellenére, hogy senki sem nevetett ki vagy szólt meg azért, amiért én teljesen tapasztalatlan voltam. Magamban keltettem a nyomást, nagyon féltem attól, hogy lemaradok, nagyjából ugyanazt az érzést éltem át, mint amikor attól tartottam, hogy ha nem megyek el egy buliba akkor valami hatalmas és meghatározó dologról fogok lemaradni. Aztán egy nyáron megtörtént az első lépés, megtörtént a nagy csók, ami sem szép, sem romantikus nem volt, de legalább egy időre megkönnyebbülhettem. Így pedig, hogy tulajdonképpen nem volt következménye a tettemnek, mert nem is beszéltem soha többet a fiúval, akivel megtörtént és akinek fogalma sem volt róla, hogy nekem ez az első, szóval így, hogy nem kellett utána semmilyen következménnyel foglalkoznom, még jobb is volt az élmény, még akkor is, ha valakinek biztosan szomorúan hangzik, hogy sokkal előbb lettek testi vágyaim, mint szerelemre vagy annak illúziójára irányulóak. Persze nem teljesen igaz, hogy következmények nélküli volt az első csókom, hiszen ezt újabb és más csókok követték, elindítva engem azon az úton, ahol világossá vált nekem, hogy ha akarom, *bármilyen* megtörténhet.

Mindig is tudtam, hogy a nőket máshogyan ítélik meg, ha kapcsolatokról és szexualitásról van szó, tudtam, hogy amíg egy fiúnál dicsőség, ha sok lánnyal jött már össze (jelentsen az összejövés bármit), addig egy lánynál egészen mást jelent. Azt viszont már nem tudtam, hogy ez a megkülönböztetés a baráti körömben is ki fog ütközni, hogy azok a fiúk főleg, akiket bizalmasaimnak hittem, kibeszélnék majd és könnyűvérűségemről beszélnek a hátam mögött és elítélnék azért, mert úgy vagyok együtt valakivel, hogy nem járunk. Sosem gondoltam volna, hogy a liberálisnak gondolt baráti köröm valójában mennyire konzervatív, ha a nők megítélésére kerül sor. Csalódtam. Aztán persze szembesíttem őket, veszekedtem velük, ami persze nem oldott meg úgy igazán semmit, csak most már ők is rosszul érezték magukat.

Aztán rájöttem, hogy nem az ő hozzáállásuk kell, hogy megváltozzon, akkor sem, ha nekem ez a megoldás jobban tetszene. A megoldás abban rejlett, és tulajdonképpen ettől a ponttól számítom magam igazán nőnek és nem gyereknek, hogy túl kellett lépnem a kritikán és végig kellett gondolnom, hogy mit is akarok ezzel az egész szerelem dologgal. Gondolkodásomban arra jutottam, hogy nem vagyok szerelmes és nem is akarok barátot, mert egyszerűen nincsen szükségem rá. A gimis párkapcsolatokat egyébként is értelmetlennek és éretlennek gondoltam. Láttam azt a néhány kapcsolatban lévő barátomat, hallgattam a veszekedéseiket és csak arra gondoltam, hogy nekem ez soha nem kell. És persze nem is volt körülöttem senki, akibe szerelmes lehettem volna. A fiúba, akivel, mondjuk ki, összejártam, nem voltam szerelmes, hiába kedveltem, mint barátot. Azt a világmegváltó felfedezést tettem, hogy a testi vágyaim kielégítéséhez, nem kell, hogy a barátommal veszekedjek, hogy lehet olyan kapcsolatom is,

aminek a csókhoz hasonlóan, semmilyen érzelmi következménye nincs. És ez sokáig így működött is, aztán persze elromlott valami, kiderült, hogy mégis vannak érzelmi kihatások és vége lett, de azt hiszem nem sérültem lelkileg úgy igazán. Amikor egyetemre jöttem, azt hittem biztos felélénkül majd a szerelmi életem, de aztán annyi minden változott meg az életemben, másik város, régi barátok, új barátok, új élmények, hogy két évig nem is igazán gondoltam sem a szerelemre, sem pedig a szexualitásra.

Aztán egy évvel ezelőtt, amikor éppen megszabadultam a szakdolgozatom terheitől megtettem az első lépést, hogy visszatérjek a gimis énemhez újabb szintre emelve magam és letöltöttem azt a híres társskereső appot. Azért tettem ezt meg, mert ismertem magam annyira, hogy tudtam, élőben sosem ismerkednék idegenekkel, ha eddig bármi történt velem, mindig olyan helyeken, olyan emberekkel történt, ahol biztonságban voltam és akiket jobban vagy kevésbé, de ismertem. Nagy lépésnek éltem meg, hogy ha nem is szerelmet keresve készítettem el a profilom, de valamilyen kapcsolatra vágytam és ezért tenni is hajlandó lettem. Aztán hamar szembesültem az online partnerkeresés mélységeivel és magasságaival, ami tapasztalatokkal egy könyvet meg lehetne tölteni. Borzasztó profilokat néztem, béna szövegeket olvastam, megéltem, hogy ha nagy nehezen párra is találok és elkezdünk beszélgetni, a párom egyik napról a másikra eltűnhet és én is megtehetem ugyanezt, ha meggondolom magam. Semmi következmény, semmi kötelezvény. Tudom, hogy a nemi különbségek egy ilyen appon is kiütözköznek, hogy amíg egy férfinak két hónap alatt lesz három párja, addig egy nőnek két perc alatt, ha akarja, de nem kívánom egy férfinak sem a női társskereső-tapasztalatot. Illetlen kommentek, az érzés, hogy mindenki téged néz, hogy ha szervezel is randit, akkor a barátaiddal meg kell osztanod a lokációd, a partneredet pedig előtte mindenképpen le kell nyomozni az interneten, hogy tényleg valós személy-e és nem egy örült baltásgyilkos, visszatekintve borzasztó, megélni pedig csak valamilyen pszichózis hatása alatt lehet.

A nehézségek ellenére májusban, tehát nagyjából pont egy évvel ezelőtt az első igazi randimra készülődtem. Persze ez sem úgy alakult, ahogyan elterveztem, pikniket szerveztünk, majd egy hatalmas zivatarba kerültünk és bőrig áztunk, mert az ezeréves esernyőm semmit sem segített, de összességében pozitív élmény maradt. Aztán ezt a randit még követte néhány, aztán más emberek, majd nyáron egyszer csak szerelmes lettem. Ezzel, hogy ilyen megtörténhet, őszintén nem számoltam, ami bevallom, az én mulasztásom volt. Egyik randiról a másikra rájöttem, hogy talán nekem is vannak érzéseim és talán ez nem a legrosszabb dolog a világon. Furcsa érzés volt mosolyogni, ha megláttam a nevét a telefonom képernyőjén, egy kicsit tovább válogatni a ruháimat, mielőtt elmentem vele találkozni, kézen fogva sétálni az utcán és minden

szabad percben rá gondolni. Aztán két hónap után meglett az érzéseim szabadra engedésének böjtje, szerelmem ugyanis nem akart a barátom is lenni. Rossz emberbe szerettem bele, olyanba, aki hiába szeret, nem tud (nem akar) velem lenni. Túl sokáig húzódott a próbálkozás, hátha mégis megváltozik valami, de a végén azt hiszem megkönnyebbültem. Giccses kifejezéssel élve, összetört a szívem és összetörtem kicsit én magam is. Csalódtam és szomorú voltam, na meg persze rendkívül mérges magamra, hogy elfelejtettem a tizenhat éves énemet, aki elutasított minden érzelmet és *szinte* gondtalan volt. Most már látom, hogy ez is kellett, hogy megtanuljam, milyen megélni egy ilyen jellegű fájdalmat és mit kellene tennem ahhoz, hogy soha többet ne kerüljek ilyen tehetetlen és nyomasztó helyzetbe.

A fájdalom megélése mellett arra is jó volt ez a borzasztó élmény, hogy rájöttem, mást akarok, mint eddig, most már azt szeretném, hogy valaki szeressen. Megváltoztatott ez a tapasztalat, akivel innentől randizni mentem, annak értésére adtam, mik a szándékaim és azt reméltem, ezzel jobban szűröm, kivel megyek el egyáltalán találkozni. A barátaim azt hiszem csodálták ezt a kitartást, hogy nem adom fel, ha kell három különböző emberrel randizom egy héten, de el fogom érni, hogy találjak valakit, akit szeretek és aki viszont szeret engem és őszintén, én is büszke voltam magamra az eltökéltségemért. Persze így is értek még csalódások, de ha valaki „szakítani” akart velem, másnapra már újabb randit szerveztem. Teljes megszállottság lett úrrá rajtam, azt éreztem most már valaminek történnie kell és ha elég ideig hajtok, akkor történni is fog. Így történt, hogy egy közepesen nagy csalódás után két nappal, már újabb randevúra mentem, ha nem is az igaz szerelemért, hanem hogy kicsit jól érezzem magam valakivel, aki kedvesnek tűnik.

Utálom a kliséket, hogy a szerelem akkor fog történni, amikor legkevésbé számítasz rá, de idén februárban újra szerelmes lettem. Kiderült, hogy aki kedvesnek tűnt, valójában még sokkal több ennél és még arra is kész, hogy felvállalja sőt, ha kell, hirdesse az irántam érzett szerelmét.

Furcsa, hogy hogyan fordul az élet. Egyik pillanatban még a szobámban sírok, mert azt hiszem sosem lesz senki, aki valóban el fog fogadni olyannak, amilyen vagyok; a másik pillanatban pedig az összeköltözést szervezem egy olyan férfival, aki eléri, hogy idegenekre mosolyogjak rá az utcán, ha valamiről az eszembe jut. Úgy gondolom, sokat fejlődtem ezalatt az idő alatt. Kicsit talán mániákus lettem, megkérdőjeleztem magamban mindent és sokszor elégedetlen is lettem ezáltal. Aztán szépen lassan, a csalódások árán rájöttem, hogy még a randiappok is lehetnek helyei a szerelemnek, ha őszintén felvállalom magam, az érzéseimmel és minden kis furcsaságommal együtt. Nem érzek szégyent vagy megbánást, amiért eleinte nem szerelmet kerestem és azt sem bántam meg, hogy amikor rájöttem, mást akarok, szinte teljesen

újrakezdttem mindent. Azért nem bánom, mert minden fáradozás megtérült a végén és a fentlentekkel kikövezett utam a megalkuvás nélküli boldogsághoz vezetett el.

Most lakásokat nézegetek és arra készülök, hogy hamarosan egy szobában fogok élni azzal az emberrel, akit én választottam a sok közül és aki engem is ugyanígy választott. Együtt fedezzük fel, milyen együtt járni, milyen egymás barátait és családját megismerni és milyen minden nap ráébredni arra, hogy még több közös van bennünk, mint eddig hittük. Tudom persze, hogy a „rózsaszín kód” sosem tart örökké, de egyelőre nyomát sem látom oszlásának. Felnőttnek érzem magam és végre, nem érzem magam egyedül sem. Mert persze barátaim mindig voltak, a családom pedig szerencsére olyan támogató, ami kevés embernek adatik meg, de egy belső úr mégis kitöltődött most, hogy a legapróbb félelmeimet és vágyaimat is elmondhatom egy megértő fülnek. Még nem tudom, hogy lesz a jövőnk, de már tudom, hogy közös lesz és ez megnyugtat, hogy nem kell egyedül vennem majd minden akadályt és akivel átsegíthetjük egymást az élet abszurd fordulatain.

A bölcsész lét egy apró részletéről

Ha már a jövőm szóba került kitérnék még egy utolsó részemre, aminek ahhoz van köze, amiről már említést tettem, hogy habár Budapesten élek, de nem innen származom. Az ország egyik legnagyobb városából származom, ami még így is falunak tűnik néha. Ha valakiről kiderül, hogy ő is onnét származik, egy perc sem kell, hogy közös ismerősöket találjunk és pletykákat oszthassunk meg egymás között. Szeretem a városomat, de nem annyira, mint jelenlegi, új otthonomat. Tizenkettedikes koromig nem igazán realizálódott bennem, hogy majd Budapesten fogok élni, pedig tudtam, hogy a helyi egyetemen semmilyen szak sem érdekel. A felvételi jelentkezésre szerencsére kikristályosodott bennem, hogy bölcsész szeretnék lenni és ez tudtam, hogy ez a fővárosban való lakással jár. Az előnyöm megvolt, mind a bölcsészettudományok, mind a főváros kapcsán, testvérem ugyanis már elkezdte kitaposni nekem az utat valamelyest. Így nem kellett a teljes ismeretlenbe indulnom, volt kit felhívnom, ha eltévedtem a városban vagy nem tudtam, melyik villamosra szálljak. Ahhoz viszont, hogy ne csak megszokjam, de meg is szeressem Budapestet, az kellett, hogy a tanulmányaimmal összefüggésben lévő identitásomban is otthonra találjak.

Mindig is a humán tudományok érdekeltek. Jó tanuló voltam, jók voltak a jegyeim nagyjából mindenből, de amint tizenhárom évesen elolvastam Szerb Antal *Utas és holdvilágát*, tudtam, hogy nem akarok olyan dologgal foglalkozni, aminek nincsen szorosan köze az irodalomhoz, a történelemhez, a művészetekhez, a kultúrához. Az iskolámban persze divat volt, hogy a

bölcsészt szitokszóként használják, valamiként, ami akkor leszel, ha nem értesz semmihez és ha diplomás gyorséttermi dolgozó akarsz lenni. Néhány tanárom is ezt vallotta és voltak, akik addig mentek, hogy személyesen próbáltak lebeszélni az általuk fölöslegesnek ítélt, megjelölt szakomról. Szerencsére mindig is meglehetősen akaratos voltam és nem engedtem az elhatározásomból. Ugyan tényleg nem tudtam, hogy pontosan mi akarok lenni, de szerintem ugyanígy nem tudja, mit fog csinálni, aki villamosmérnök szakot jelöl meg. Saját tántoríthatatlan elhatározásomban persze szüleim szerepe is közrejátszott, akik ugyan nem kifejezetten dolgoznak ilyen téren, de nagyon is humán érdeklődésűek, így támogatták döntésemet. Valahogy azt éreztem, csak ők és én értjük meg igazán, miről szól ez az egész, akkor is, ha én még nem tudtam szavakba önteni.

Választott szakom elvégzése után pedig elmondhatom, hogy egy percre sem bántam meg, hogy nem valami „hasznosabb” szakot választottam, mert olyat tanulhattam és tanulok még mindig, amiben ki tudok teljesedni. Megtanultam, hogy bölcsésznek lenni annyi, mint folyamatosan magyarázni másoknak, hogy „igen létezik ilyen szak és nem, még nem tudom hol fogok vele dolgozni, de sokféle lehetőség van...”. Arra is rá kellett jönnöm viszont, hogy nem csak a tudatlanságukból fakadó kötekedők nem támogatják a bölcsész szakokat, hanem sajnos a kormány sem és amíg, az értetlenkedőket figyelmen kívül hagyhatom, a kormány érdektelensége, sőt néha ellenségessége már valós gondokat okozhat nekem.

Nehéz ugyanis elképzelni a jövőmet egy olyan helyen, ahol egyetemi szakokat szüntethetnek meg és ahol a kultúra szinte semmilyen támogatást nem kap, hacsak nem látnak benne propaganda potenciált. Nehéz úgy megélhetést teremteni magamnak és a jövőbeli terveimet szövögetni, ha tudom, hogy nem fogok tudni megélni abból, amiből egy ideális helyzetben tökéletesen meg kellene élnem. És a pénzügyi része a problémámnak még kevésbé aggasztó, mert lehet végül is két munkám, egy, ami fizet és egy másik, amit élvezek is, maximum lejtős ösvényen haladok majd a kiégés felé.

A sokkal ijesztőbb rész, az, hogy nem tudom hová tart az országom, ahol eddig a jövőmet terveztem, ha már úgy érzi nincsen szüksége humán tudományokra. Ha nem méri fel, hogy a filozófiának, a művészeteknek, a kultúrának legalább olyan nagy szerepe van, ha nem nagyobb, mint a gazdaságnak, a termelésnek. Nem is az bánt, hogy mi lesz velem, ha nem lesznek galériák, ahol kényelmesen eldolgozhatok vagy folyóiratok, ahová írhatok, hanem az, hogy mi lesz, ha nem lesznek már iskolák és egyetemek, ahol kritikus gondolkodásra tanítanak, ahol a szépérzék elsajátítása és az emberek közötti egyenlőség gyakorlása az alap. Ijesztő azt látni, hogy nem elég már kérni, hanem követelni kell, ha emberhez méltóan szeretnénk élni és nem

gyártósor mellett robotolni. Ijesztő, hogy a lázadás lehet az utolsó megoldás, amit be lehet vetni, *polgári engedetlenség*, ha úgy tetszik, de azt hiszem, még abban a korban vagyok, ahol van még erő tenni az elnyomás ellen és főleg, *ott* vagyok, ahol még lehet tenni. Szeretem a vidéki városokat, de sajnos Budapest az egyetlen hely, ahol meg lehet mozdulni, ahol nem tűnik olyan lehetetlennek, hogy valami változást igenis, el lehet érni. Budapesten érzem azt, hogy vannak lehetőségeim és talán még beleszólásom is a dolgaim alakulásába és ez a döntés-érzet, az amiért itthon érezhetem magam a fővárosban. Ilyen tehát budapesti értelmiséginek lenni, vagyis inkább budapesti bölcsésznek. Hogy ez mennyire kilátástalan helyzet és mennyire van benne, hogy vidéki bölcsész már nem is nagyon lehetnék, azt hiszem mindenkinek magának kell eldönteni, én mindenesetre a negatívumok mellett is azt érzem megéri még próbálkoynom, ha másért nem, hát a szeretett Művészetemért.

Befejezés

Ez lenne tehát néhány része az életemnek. Tudom ez a pár részlet nem elég, hogy teljes képet adjon, de talán illusztrálja, milyen egy konzervatív közegben felnőni és mégis liberálisan gondolkodni. Nem tudom, hol lesz majd lakóhelyem, hogy maradok itt vagy egyszer majd továbbmegyek, de azt tudom, hogy a széthulló világban vannak még pontok, amik megtartanak engem. A belső változásaimban, a különböző élethelyzeteimben, a kapcsolati hálóm és a családi hátterem mindig fent tart a vízen.

Hitttem Istenben, nem hittem a szerelemben és sosem inogtam meg a hivatásomba vetett hitemben. Hogy jól tettem-e ezeket, majd a végén eldől úgyis, egyelőre ez vagyok Én. Nem tudom, hol és mit kell majd kiállnom a jövőben, de azt legalább tudom, ki fogja majd fogni a viharokban a kezem!